

Asia C-174/02

Streekgewest Westelijk Noord-Brabant

vastaan

Staatssecretaris van Financiën

(Hoge Raad der Nederlandenin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Valtiontuki – EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohta (josta on tullut EY 88 artiklan 3 kohta) – Tukihanke – Kielto toteuttaa suunniteltuja toimenpiteitä ennen komission lopullista päätöstä – Kiellon ulottuvuus tuen muodostuessa verovapautuksesta – Niiden henkilöiden määrittäminen, jotka voivat vedota mahdolliseen rikkomiseen

Julkisasiamies L. A. Geelhoedin ratkaisuehdotus 4.3.2004

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 13.1.2005

Tuomion tiivistelmä

1. *Valtiontuki – Tukihankkeet – Kielto toteuttaa tukihanketta ennen komission lopullista päätöstä – Välitön vaikutus – Henkilöt, jotka voivat vedota mahdolliseen rikkomiseen – Yksityinen, joka on verovelvollinen sellaisesta verosta, joka on erottamaton osa tukitoimenpidettä*

(EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohta (josta on tullut EY 88 artiklan 3 kohta))

2. *Valtiontuki – Perustamissopimuksen määräykset – Soveltamisala – Edellytykset, joiden täytyessä verot, joihin liittyy verovapautuksia, voidaan rinnastaa tukiin – Veron ja tuen välillä oleva varojen käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys*

(EY:n perustamissopimuksen 92 artikla (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla) ja 93 artikla (josta on tullut EY 88 artikla))

1. Lainvastaisen tuen myöntämisellä aiheutettujen kilpailunvääristymien haitallisten vaikutusten poistamisen lisäksi yksityisellä voi olla kansallisissa tuomioistuimissa intressi vedota perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä (josta on tullut EY 88 artiklan 3 kohdan viimeinen virke) mainitun täytäntöönpanokiellon välittömään oikeusvaikutukseen myös saadakseen palautetuksi mainitun määräyksen vastaisesti kannetun veron. Arvioitaessa yksityisen intressiä tässä viimeksi mainitussa tilanteessa merkitystä ei ole sillä, oliko tukitoimenpiteen aiheuttamalla kilpailunvääristymisellä vaikutusta mainittuun yksityiseen. Huomioon on otettava ainoastaan se seikka, että yksityinen on verovelvollinen sellaisesta verosta, joka on erottamaton osa tukitoimenpidettä, joka on toteutettu perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä olevan kiellon vastaisesti.

(ks. 19 kohta)

2. Verot eivät kuulu perustamissopimuksen valtiontukia koskevien määräysten soveltamisalaan lukuun ottamatta tilannetta, jossa veroilla rahoitetaan tukitoimenpide siten, että ne ovat erottamaton osa kyseistä toimenpidettä.

Jotta veron tai veron osan voidaan katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, veron ja tuen välillä on ehdottomasti oltava sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen käyttötarkoitusta koskeva sellainen sitova yhteys, jonka mukaisesti veron tuotto käytetään väistämättä tuen rahoittamiseen. Mikäli tällainen yhteys on olemassa, veron tuotolla vaikutetaan suoraan tuen suuruuteen ja tämän seurauksena arviointiin tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

Ne seikat, että tuki myönnetään verovapautuksen muodossa tai että kyseisen vapautuksen johdosta menetetyt tulot kompensoidaan jäsenvaltion talousarvion arvioimisesta johtuvien tarpeiden vuoksi korottamalla veroa, eivät yksinään ole riittäviä edellä mainitun yhteyden luomiseksi.

(ks. 25, 26 ja 29 kohta sekä tuomiolauselma)

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

13 päivänä tammikuuta 2005 (*)

Valtiontuki – EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohta (josta on tullut EY 88 artiklan 3 kohta) – Tukihanke – Kielto toteuttaa suunniteltuja toimenpiteitä ennen komission lopullista päätöstä – Kiellon ulottuvuus tuen muodostuessa verovapautuksesta – Niiden henkilöiden määrittäminen, jotka voivat vedota mahdolliseen rikkomiseen

Asiassa C-174/02,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat) on esittänyt 8.3.2002 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 13.5.2002, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Streekgewest Westelijk Noord-Brabant

vastaa

Staatssecretaris van Financiën,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit A. Rosas, K. Lenaerts, S. von Bahr ja K. Schiemann (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 22.1.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, edustajinaan advocat H. Gilliams ja advocat P. H. L. Kuypers,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehenään H. G. Sevenster,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään J. Flett ja H. van Vliet,

kuultuaan julkisasiamiehen 4.3.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan (josta on tullut EY 88 artiklan 3 kohta) tulkintaa yhtäältä sen täsmentämiseksi, kuka voi vedota perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä tarkoitettuun täytäntöönpanokieltoon, ja toisaalta sen selventämiseksi, missä olosuhteissa tuen ja tuen rahoittavan veron välillä on sellainen riittävä yhteys, että mainitussa määräyksessä oleva kielto ulottuu veroon.

2 Ennakkoratkaisupyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Streekgewest Westelijk Noord-Brabant (talousjätteiden keräämisestä vastaava paikalliselin, jäljempänä Streekgewest) ja Staatssecretaris van Financiën (jäljempänä Staatssecretaris). Streekgewest vaatii Staatssecretarista palauttamaan jäteveron, jota on maksettu 23.12.1994 annetun Wet belastingen op milieugrondslag ?nimisen lain (ympäristönsuojelulaki; Staatsblad 1994, nro 923, 924 ja 925; jäljempänä WBM) 18 §:n nojalla, sillä perusteella, että mainittu vero oli kannettu perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä olevan täytäntöönpanokiellon vastaisesti.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Komissiolle on annettava tieto tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 92 artiklan mukaan sovellu yhteismarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös.”

Kansallinen lainsäädäntö

4 Perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti Alankomaiden hallitus ilmoitti komissiolle 7.8.1992 päivätyllä kirjeellä Wet op de verbruiksbelastingen op milieugrondslag ?nimistä lakia koskevasta esityksestä (ympäristön suojelemiseksi säädetyistä kulutusveroista annettu laki), joka sittemmin muutettuna johti lopulta WBM:ään. Komissio ilmoitti Alankomaiden hallitukselle 3.12.1992 päivätyllä kirjeellä, että se oli 25.11.1992 tehnyt päätöksen olla vastustamatta kyseiseen lakiesitykseen sisältyviä tukitoimenpiteitä. Tämä päätös julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 24.3.1993 (EYVL C 83, s. 3).

5 Lakiesityksen ollessa parlamentin käsiteltävänä siihen päätettiin tehdä eräitä muutoksia. Alankomaiden hallitus ilmoitti mainituista muutoksista komissiolle 6.12.1993 päivätyllä kirjeellä ja komissio ilmoitti 13.4.1994 päivätyllä kirjeellä tehneensä 29.3.1994 päätöksen olla vastustamatta suunniteltuja muutoksia. Kyseinen päätös julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 4.6.1994 (EYVL C 153, s. 20).

6 Sittemmin 13.10.1994 Alankomaiden parlamentille esitettiin lakiesitys, jolla oli tarkoitus muuttaa WBM:ää tekemällä siihen yksi pysyvä ja kaksi väliaikaista muutosta. Jäteveron osalta lakiesityksessä säädettiin veron määrän korotuksesta 28,50 Alankomaiden guldenista (NLG) 29,20 NLG:iin kultakin tuhannelta jätakilolta ja mahdollisuudesta palauttaa kyseinen vero kaikille niille, jotka toimittavat siistausjätteitä jalostettavaksi tai muovin kierrätyksestä syntyvää jätettä jätteitä jalostavalle yritykselle. Alankomaiden hallitus ilmoitti näistä "täsmennyksiksi" luokittelemistaan toimenpiteistä komissiolle 27.10.1994 päivätyllä kirjeellä.

7 Komissio pyysi 25.11.1994 päivätyllä kirjeellä Alankomaiden hallitusta kiinnittämään huomiota siihen seikkaan, että ilmoitus oli puutteellinen ja esitti tältä osin eräitä kysymyksiä. Alankomaiden hallitus vastasi kysymyksiin 20.12.1994 päivätyllä kirjeellä. Tässä kirjeessä mainittu hallitus ilmoitti myös, että lakiesitys koski niin ikään kahta uutta tukitoimenpidettä. Toinen näistä toimenpiteistä muodostui ruopatum puhdistuskelpoisen jätemaan väliaikaisesta vapauttamisesta jäteverosta.

8 Staten-Generaalin ensimmäinen jaosto hyväksyi WBM:n, WBM:n täytäntöönpanosta annetun lain sekä sen muuttamisesta annetun lain 21.12.1994. Muutetun WBM:n voimaantulopäiväksi vahvistettiin 23.12.1994 annetulla kuninkaan asetuksella 1.1.1995.

9 Katsottuaan, että WBM, sellaisena kuin se oli muutettuna, oli tullut voimaan 1.1.1995, komissio ilmoitti 25.1.1995 päivätyllä kirjeellä Alankomaiden hallitukselle pitävänsä kyseessä olevia tukitoimenpiteitä ilmoittamatta jätettyinä tukina, koska ne oli toteutettu ennen kuin komissio oli ottanut niihin kantaa, ja pyysi Alankomaiden hallitusta toimittamaan sille muun muassa WBM:n säädöstekstin kokonaisuudessaan. Komissio otti kantaa ainoastaan riidanalaisen verotusjakson keston. Komissio ilmoitti 23.5.1995 päivätyllä faksilla, jota täydennettiin 3.7.1995 päivätyllä kirjeellä, että sen mukaan tukeen ei liittynyt yhteismarkkinoille soveltumattomia tekijöitä.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

10 Streekgewest on elin, joka on oikeushenkilö ja joka alun perin kuului sen perustaneiden 18 Alankomaiden Westelijk Noord-Brabantin alueen kunnan määräysvaltaan. Mainitun elimen ovat muodostaneet 1.1.1997 lähtien 7 kuntaa. Streekgewestin tehtäviin kuuluu talousjätteiden keräys ja kuljetus käsittelylaitokseen, jonka toiminnasta kyseinen elin myös vastaa. Jokaisesta jätteiden toimituksesta jätteidenkäsittelylaitokselle kannetaan veroa WBM:n 18 §:n nojalla.

11 Streekgewest maksoi 1.–31.1.1995 jäteveroa 499 914,00 NLG. Se teki oikaisuvaatimuksen ja pyysi maksettua määrää palautettavaksi. Verotarkastaja hylkäsi kyseisen vaatimuksen. Streekgewest valitti tästä päätöksestä Gerechtshof te's?Gravenhageen (Alankomaat) ja tämä määräsi palautettavaksi 80 796,40 NLG.

12 Staatssecretaris valitti puolestaan kyseisen tuomioistuimen tästä tuomiosta Hoge Raad der Nederlandeniin. Streekgewest riitautti niin ikään mainitussa tuomioistuimessa Gerechtshofin ratkaisun olla hyväksymättä määrän palautusta kokonaisuudessaan.

13 Koska Hoge Raad der Nederlanden katsoi, että pääasian ratkaisu riippui perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan tulkinnasta, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää

yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- 1) Voiko EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeiseen virkkeeseen – – vedota ainoastaan sellainen yksityinen, johon rajat ylittävän kilpailun vääristyminen tukitoimenpiteen vuoksi vaikuttaa?
- 2) Kun EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä – – tarkoitettu tukitoimenpide muodostuu sellaisesta verovapautuksesta (mukaan luettuna veronalennus tai verohelpotus), jonka tuotto on osa yleistä tuloa ja menoarviota, ja kun vapautuksen lykkäämisestä ilmoitusmenettelyn ajaksi ei ole säädetty, onko kyseistä veroa pidettävä tämän tukitoimenpiteen osana, koska veron kantaminen henkilöiltä, joille ei ole myönnetty vapautusta, on keino, jonka avulla vapautuksilla voidaan aikaansaada myönteisiä vaikutuksia, niin että niin kauan kuin kyseistä tukitoimenpidettä ei saa toteuttaa edellä mainitun perustamissopimuksen määräyksen nojalla, siinä määrättyä kieltoa sovelletaan myös kyseiseen veroon (ja sen kantamiseen)?
- 3) Jos edelliseen kysymykseen vastataan kieltävästi: Mikäli tietyn sellaisen veron korottamisen, jonka tuotto on osa yleistä tuloa ja menoarviota, ja perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä – – tarkoitettua ehdotettua tukitoimenpiteen välinen yhteys, kuten (se seikka, että pieni osa kyseessä olevasta verosta (0,70 NLG jätetonna kohti) käytetään kompensoimaan tämän tuomion 6 kohdassa tarkoitettua palautusjärjestelmän vaikutuksia), on osoitettava, onko tämän korottamisen käyttöön ottamista pidettävä tässä määräyksessä tarkoitettuna kyseisen tukitoimenpiteen toteuttamisena (tai toteuttamisen aloittamisena)? Jos vastaus tähän kysymykseen riippuu kyseisen yhteyden intensiteetistä, mitkä tekijät ovat tässä olennaisia?
- 4) Jos tukitoimenpiteen täytäntöönpanokielto koskee myös veroa, merkitseekö komission tekemä lopullinen päätös tukitoimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille sitä, että vero todetaan taannehtivasti lainmukaiseksi?
- 5) Jos tukitoimenpiteen täytäntöönpanokielto koskee myös veroa, voivatko henkilöt, joilta veroa kannetaan, riitauttaa oikeusteitse tällaisen veron vetoamalla – – perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan välittömään oikeusvaikutukseen veron kokonaismäärän vai ainoastaan veron tietyn osan osalta?
- 6) Aiheutuuko jälkimmäisessä tapauksessa yhteisön oikeudesta erityisvaatimuksia sen osalta, miten on määriteltävä se osa verosta, jonka – – perustamissopimuksen 93 artiklan [3] kohdan viimeisessä virkkeessä mainittu kielto kattaa?”

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

14 Ensimmäisellä ennakkoratkaisukysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedusteleo pääpiirteissään sitä, voiko yksityinen, johon rajat ylittävän kilpailun vääristyminen tukitoimenpiteen vuoksi ei vaikuta, vedota EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisen virkkeen määräykseen.

15 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan siitä, että perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisellä virkkeellä on hyväksytty olevan välitön oikeusvaikutus, seuraa, että tässä artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanokiellon välitön sovellettavuus koskee kaikkia tukia, jotka on toteutettu niitä ilmoittamatta (ks. asia C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ja Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon (jäljempänä asia FNCE), tuomio 21.11.1991, Kok. 1991, s. I-5505, Kok. Ep. XI, s. I-495, 11 kohta).

16 Oikeuskäytännössä on lisäksi katsottu, että kun tuen rahoitus veron avulla on erottamaton osa tukitoimenpidettä, seurauksia, jotka aiheutuvat siitä, että kansalliset viranomaiset rikkovat perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeistä virkettä, on sovellettava myös tähän tukitoimenpiteen osatekijään (yhdistetyt asiat C?261/01 ja C?262/01, Van Calster ym., tuomio 21.10.2003, 52 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Tällaisessa tilanteessa tästä seuraa se, että kansallisilla viranomaisilla on pääsääntöisesti velvollisuus palauttaa yhteisön oikeuden vastaisesti kannetut verot tai perityt maksut (ks. yhdistetyt asiat C?192/95–C?218/95, Comateb ym., tuomio 14.1.1997, Kok. 1997, s. I?165, 20 kohta ja em. asia Van Calster ym., tuomion 53 kohta).

17 Kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on turvata yksityisten oikeudet, jos kansalliset viranomaiset eivät noudata tukien toteuttamista koskevaa kieltoa. Kun yksityiset vetoavat tällaiseen noudattamatta jättämiseen ja kansalliset tuomioistuimet toteavat sen olemassaolon, näiden on tehtävä asiasta kaikki päätelmät kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti (ks. em. asia FNCE, tuomion 12 kohta ja asia C?17/91, Lornoy ym., tuomio 16.12.1992, Kok. 1992, s. I?6523, 30 kohta).

18 Yhteisöjen tuomioistuin on todennut yksityisten asiavaltuutta ja oikeussuojaintressiä koskevien kansallisten säännösten osalta, että yhteisön oikeudessa edellytetään, että mainituilla säännöksillä ei loukata oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan yhteisön oikeudessa myönnettyjä oikeuksia käytettäessä (ks. mm. yhdistetyt asiat C?87/90–C?89/90, Verholen ym., tuomio 11.7.1991, Kok. 1991, s. I?3757, 24 kohta ja asia C?13/01, Safalero, tuomio 11.9.2003, Kok. 2003, s. I?8679, 50 kohta).

19 Lainvastaisen tuen myöntämisellä aiheutettujen kilpailunvääristymien haitallisten vaikutusten poistamisen lisäksi yksityisellä voi olla kansallisissa tuomioistuimissa intressi vedota perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä mainitun täytäntöönpanokiellon välittömään oikeusvaikutukseen myös saadakseen palautetuksi mainitun määräyksen vastaisesti kannetun veron. Arvioitaessa yksityisen intressiä tässä viimeksi mainitussa tilanteessa merkitystä ei ole sillä, oliko tukitoimenpiteen aiheuttamalla kilpailunvääristymisellä vaikutusta mainittuun yksityiseen. Huomioon on otettava ainoastaan se seikka, että yksityinen on verovelvollinen sellaisesta verosta, joka on erottamaton osa tukitoimenpidettä, joka on toteutettu tässä määräyksessä olevan kiellon vastaisesti.

20 Tämä johtopäätös on perusteltavissa lisäksi pyrkimyksellä varmistaa perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä mainitun täytäntöönpanokiellon tehokas vaikutus (ks. mm. em. asia FNCE, tuomion 16 kohta).

21 Ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on näin ollen vastattava siten, että perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeistä virkettä on tulkittava siten, että siihen voi vedota sellainen yksityinen, joka on verovelvollinen verosta, joka on erottamaton osa tukitoimenpidettä ja joka on kannettu vastoin mainitussa määräyksessä olevaa täytäntöönpanokielloa, riippumatta siitä, onko kilpailun vääristymisellä tukitoimenpiteen vuoksi ollut vaikutusta kyseiseen yksityiseen.

Toinen ja kolmas ennakkoratkaisukysymys

22 Toinen ja kolmas ennakkoratkaisukysymys koskevat olosuhteita, joissa veron ja tukitoimenpiteen, joka muodostuu vapautuksesta kyseisestä verosta, välillä on sellainen riittävä yhteys, että tämän johdosta perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä tarkoitettua täytäntöönpanokieltoa sovelletaan tukitoimenpiteen lisäksi myös veroon. Nämä kaksi kysymystä on käsiteltävä yhdessä.

23 Toisella ennakkoratkaisukysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedustelelee pääpiirteissään, sovelletaanko perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä olevaa täytäntöönpanokieltoa veroon, kun tukitoimenpide muodostuu vapautuksesta kyseisestä verosta. Kolmannella ennakkoratkaisukysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään sen, missä olosuhteissa verosta myönnettävän vapautuksen johdosta menetettyjen tulojen kompensointi veroa korottamalla luo tuen ja veron välille sellaisen riittävän yhteyden, että tässä määräyksessä oleva täytäntöönpanokielto ulottuu veroon.

24 Kuten julkisasiamies mainitsee ratkaisuehdotuksensa 28 ja 29 kohdassa, aluksi on todettava, että perustamissopimuksessa määrätään täsmällisestä erottelusta yhtäältä EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla), 93 artiklan ja 94 artiklan (josta on tullut EY 89 artikla) mukaisia valtiontukia koskevien järjestelmien sekä toisaalta EY:n perustamissopimuksen 101 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 96 artikla) ja 102 artiklan (josta on tullut EY 97 artikla) mukaisia jäsenvaltioiden lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten – muun muassa verosäännösten – välisten eroavaisuuksien aiheuttamia vääristymiä koskevien järjestelmien, välillä.

25 Verot eivät kuulu perustamissopimuksen valtiontukia koskevien määräysten soveltamisalaan lukuun ottamatta tilannetta, jossa veroilla rahoitetaan tukitoimenpide siten, että ne ovat erottamaton osa kyseistä toimenpidettä.

26 Jotta veron tai veron osan voidaan katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, veron ja tuen välillä on ehdottomasti oltava sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen käyttötarkoitusta koskeva sellainen sitova yhteys, jonka mukaisesti veron tuotto käytetään väistämättä tuen rahoittamiseen. Mikäli tällainen yhteys on olemassa, veron tuotolla vaikutetaan suoraan tuen suuruuteen ja tämän seurauksena arviointiin tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille (ks. vastaavasti asia 47/69, Ranska v. komissio, tuomio 25.6.1970, Kok. 1970, s. 487, Kok. Ep. I, s. 447, 17, 20 ja 21 kohta). Näin ollen yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että tilanteissa, joissa tukitoimenpiteen ja sen rahoituksen välillä on edellä mainitunlainen yhteys, perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisen tukitoimenpiteestä ilmoittamisen tulee koskea tukitoimenpiteen lisäksi myös tuen rahoitustapaa, jotta komissio voi suorittaa arviointinsa kattavien tietojen perusteella. Muussa tapauksessa ei voida sulkea pois sitä, että sellainen tukitoimenpide todetaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi, jota ei olisi voitu sellaiseksi todeta, jos komission tiedossa olisi ollut sen rahoitustapa (em. yhdistetyt asiat Van Calster ym., tuomion 49 ja 50 kohta ja asia C?345/02, Pearle ym., tuomio 15.7.2004, 30 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

27 Pääasiassa tukitoimenpide on toteutettu jäteverovapautuksen muodossa. Huolimatta siitä, että kyseisen jäsenvaltion talousarvion arvioimisesta johtuvien tarpeiden vuoksi veroetu kompensoitiin korottamalla jäteveron määrää 28,50 NLG:sta 29,20 NLG:iin tuhatta jätetilaa kohden, tämä seikka ei yksinään ole riittävä osoittamaan, että veron ja veroedun välillä on sitova yhteys.

28 Ensinnäkin ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että WBM:n säädöstekstillä ei luoda mitään sitovaa varojen käyttötarkoitusta koskevaa yhteyttä jäteveron ja verosta myönnettävän vapautuksen välille. Toisaalta veron tuotolla ei ole mitään vaikutusta tuen määrään. Verovapautuksen ja sen ulottuvuuden soveltaminen ei itse asiassa ole mitenkään riippuvainen

verosta saaduista tuloista.

29 Toiseen ja kolmanteen ennakkoratkaisukysymykseen on näin ollen vastattava siten, että perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeistä virkettä on tulkittava siten, että siinä määrättyä kieltoa sovelletaan veroon ainoastaan, jos kyseisen veron tuoton ja kyseessä olevan tukitoimenpiteen välillä on varojen käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys. Ne seikat, että tuki myönnetään verovapautuksen muodossa tai että kyseisen vapautuksen johdosta menetetyt tulot kompensoidaan jäsenvaltion talousarvion arvioimisesta johtuvien tarpeiden vuoksi korottamalla veroa, eivät yksinään ole riittäviä edellä mainitun yhteyden luomiseksi.

30 Kun otetaan huomioon toiseen ja kolmanteen ennakkoratkaisukysymykseen annettu vastaus, neljänteen, viidenteen ja kuudenteen ennakkoratkaisukysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

31 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianomaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeistä virkettä (josta on tullut EY 88 artiklan 3 kohdan viimeinen virke) on tulkittava siten, että siihen voi vedota sellainen yksityinen, joka on verovelvollinen verosta, joka on erottamaton osa tukitoimenpidettä ja joka on kannettu vastoin mainitussa määräyksessä olevaa täytäntöönpanokieltoa, riippumatta siitä, onko kilpailun vääristymisellä tukitoimenpiteen vuoksi ollut vaikutusta kyseiseen yksityiseen.**

2) **Perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan viimeistä virkettä on tulkittava siten, että siinä määrättyä kieltoa sovelletaan veroon ainoastaan, jos kyseisen veron tuoton ja kyseessä olevan tukitoimenpiteen välillä on varojen käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys. Ne seikat, että tuki myönnetään verovapautuksen muodossa tai että kyseisen vapautuksen johdosta menetetyt tulot kompensoidaan jäsenvaltion talousarvion arvioimisesta johtuvien tarpeiden vuoksi korottamalla veroa, eivät yksinään ole riittäviä edellä mainitun yhteyden luomiseksi.**

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.